

Sygn. akt XV GC upr 1404/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2013 roku

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej, Wydział XV Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSR Filip Wesołowski

Protokolant: Danuta Jerzycka

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2013 roku we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z o.o. we W.

przeciwko (...) spółce z o.o. w K.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 997,60 zł (dziewięćset dziewięćdziesiąt siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 12 czerwca 2013 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 210 zł kosztów procesu.

Sygn. akt XV GC upr 1404/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 czerwca 2013 roku strona powodowa (...) spółka z o.o. we W. wniosła o zasądzenie od strony pozwanej (...) spółki z o.o. w K. kwoty 997,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. W uzasadnieniu wskazała, że kwota dochodzona pozwem wynika z noty odsetkowej (wystawionej z tytułu nieterminowego regulowania przez stronę pozwaną należności), która nie została zapłacona, mimo wezwania do zapłaty.

W dniu 20 czerwca 2013 roku został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym zasądzono kwotę dochodzoną pozwem oraz 227 zł kosztów procesu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu. Przede wszystkim zaprzeczyła wszystkim twierdzeniom strony powodowej. Zarzuciła także, że strona powodowa nie udowodniła istnienia swojego roszczenia, przedkładając na tę okoliczność jedynie dokumenty prywatne w postaci noty odsetkowej i wezwania do zapłaty. Zarzuciła wreszcie, że powołane przez stronę powodową ewentualne nowe dowody powinny być oddalone, jako spóźnione (art. 207 §6 k.p.c.).

W odpowiedzi na sprzeciw strona powodowa wskazała, że zawarła ze stroną pozwaną umowę sprzedaży, na podstawie której dostarczyła jej towar oraz wystawiła fakturę VAT zł z terminem płatności do dnia 22 sierpnia 2012 roku. Strona pozwana zapłaciła za fakturę po terminie płatności, co spowodowało naliczenie odsetek ustawowych (wystawienie noty odsetkowej)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 sierpnia 2012 roku (...) spółka z o.o. we W. (sprzedawca) zawarła z (...) spółką z o.o. w K. (kupującym) umowę sprzedaży towarów (wkrętaków, bloków i manometrów) za łączną kwotę 14760 zł.

Z tego tytuł sprzedawca wystawił fakturę VAT, w której obciążył kupującego powyższą kwotą z terminem płatności w dniu 22 sierpnia 2012 roku.

(dowód: bezsporne;

faktura VAT nr (...) – k. 37)

W okresie od listopada 2012 roku do marca 2013 roku kupujący zapłacił sprzedawcy za fakturę VAT nr (...) w całości, wpłacając na rachunek bankowy sprzedawcy następujące kwoty:

- 1000 zł w dniu 21 listopada 2012 roku,
- 3000 zł w dniu 19 lutego 2013 roku,
- 3000 zł w dniu 26 lutego 2013 roku,
- 3000 zł w dniu 11 marca 2013 roku,
- 3000 zł w dniu 18 marca 2013 roku,
- 1760 zł w dniu 27 marca 2013 roku.

(dowód: bezsporne;

potwierdzenia przelewów – k. 38-43)

W dniu 5 kwietnia 2013 roku sprzedawca wystawił kupującemu notę odsetkową w kwocie 997,60 zł z tytułu nieterminowych płatności za fakturę VAT nr (...). W nocie odsetkowej zawarte było także wezwanie do uregulowania należności w terminie 3 dni oraz szczegółowe wyliczenie należnych odsetek ustawowych.

(dowód: nota odsetkowa z dnia 5.04.2013 roku – k. 11)

Pismem z dnia 17 kwietnia 2013 roku sprzedawca wezwał kupującego do zapłaty kwoty dochodzonej pozwem.

(dowód: wezwanie z dnia 17.04.2013 roku z dowodem nadania i odbioru – k. 12-14)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Strona powodowa dochodziła od strony pozwanej zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie w zapłacie ceny za sprzedany towar.

Bezsporny w niniejszej sprawie był właściwie fakt zawarcia przez strony umowy sprzedaży towaru. Poza sporem był także fakt wydania towaru stronie pozwanej, wysokość ceny sprzedaży i termin jej płatności oraz fakt zapłaty należności przez stronę pozwaną po ustalonym terminie płatności. Bezsporna była także co do zasady kwota wyliczonych odsetek ustawowych od nieterminowych płatności. Istota niniejszego sporu sprowadzała się natomiast do tego, czy strona powodowa wykazała istnienie swojego roszczenia.

Należy w tym miejscu przypomnieć, że postępowanie cywilne ma charakter kontradyktoryjny, czego wyrazem jest przede wszystkim dyspozycja art. 232 k.p.c., określająca obowiązek stron do wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, co z kolei jest potwierdzeniem reguły zawartej w art. 6 k.c., wyznaczającej

sposób rozłożenia ciężaru dowodu. Trzeba podkreślić, że zasady art. 6 k.c. i 232 k.p.c. nie określają jedynie zakresu obowiązku zgłaszania dowodów przez strony, ale rozumiane muszą być przede wszystkim i w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na niej spoczywał. Zaznaczyć także należy, że nie jest rzeczą Sądu poszukiwanie za stroną dowodów przez nią nie wskazanych, mających na celu udowodnienie jej twierdzeń (tak również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997, nr 6-7, poz. 76). Dopuszczenie dowodów z urzędu jest bowiem prawem, a nie obowiązkiem sądu, z którego to prawa powinien szczególnie ostrożnie korzystać, tak by swym działaniem nie wspierał żadnej ze stron procesu. Faktycznie działanie Sądu z urzędu powinno ograniczać się tylko do sytuacji, gdy strona działa bez fachowego pełnomocnika i dodatkowo jest nieporadna. Z zasady nie dotyczy to więc przedsiębiorcy, którego profesjonalizm powinien obejmować także sferę funkcjonowania w obrocie prawnym.

Wobec powyższego zgodnie z ogólną regułą, wyrażoną w art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Wskazana zasada oznacza, że powód składając pozew powinien udowodnić fakty, które w jego ocenie świadczą o zasadności powództwa. Udowodnienie faktów może nastąpić przy pomocy wszelkich środków dowodowych przewidzianych przez kodeks postępowania cywilnego. Nie ulega także wątpliwości, że co do zasady to na powodzie spoczywa ciężar udowodnienia twierdzeń zawartych w pozwie, bowiem to on domaga się zapłaty i powinien udowodnić zasadność swojego roszczenia. Reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być jednak pojmowana w ten sposób, że ciąży on zawsze na powodzie. W zależności od rozstrzyganych w procesie kwestii faktycznych i prawnych ciężar dowodu co do pewnych faktów będzie spoczywał na powodzie, co do innych z kolei – na pozwanym.

Nie ulega przy tym wątpliwości, że co do zasady to na stronie powodowej spoczywał ciężar udowodnienia istnienia dochodzonego roszczenia. Skoro jednak strona pozwana nie zaprzeczyła, żeby zawarła ze stroną powodową umowę sprzedaży oraz żeby strona powodowa ją wykonała (wydała stronie pozwanej zamówiony towar), a także nie kwestionowała, że dokonała zapłaty ceny po terminie płatności (i częściami), to należało uznać te okoliczności co do zasady za bezsporne. W takiej sytuacji strona pozwana powinna natomiast wykazać ewentualne nieistnienie zobowiązania (że nigdy nie istniało lub wygasło, na przykład wskutek zapłaty, lub też, że istnieje w kwocie niższej niż dochodzona).

Trzeba zatem przede wszystkim wskazać, że w sprzecznie od nakazu zapłaty strona pozwana (poza ogólnymi rozważaniami na temat charakteru prawnego dokumentów prywatnych czy ciężaru dowodu) zaprzeczyła jedynie wszystkim twierdzeniom zawartym w pozwie, poza wyraźnie przyznanymi. W ocenie Sądu nie było to jednak wystarczające, aby uznać, że strona pozwana zaprzeczyła zawarciu umowy przez strony, jej wykonaniu przez stronę powodową oraz zapłacie należności przez stronę pozwaną po terminie płatności. Nie można bowiem w odpowiedzi na roszczenia strony powodowej (jak to uczyniła strona pozwana poza snuciem ogólnych rozważań) jedynie zaprzeczyć wszystkim twierdzeniom powołanym w pozwie, poza wyraźnie przyznanymi (tak również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 lipca 2009 roku, III CSK 341/08, LEX nr 584753). Strona pozwana powinna była wyraźnie wskazać fakty i dowody związane z konkretnymi okolicznościami, z którymi się nie zgadza, jeśli miało to służyć obronie jej racji. Powinna także szczegółowo ustosunkować się do wszystkich twierdzeń strony powodowej, a tego w żaden sposób nie uczyniła.

Należy także zaznaczyć, że strona pozwana zarzuciła, że strona powodowa nie wykazała w dostateczny sposób wysokości oraz zasadności dochodzonego roszczenia. W ocenie Sądu tak sformułowany zarzut nie jest prawidłowy (i wystarczający do odparcia żądania pozwu). Nie ulega bowiem wątpliwości, że podstawowym zadaniem (i obowiązkiem) strony pozwanej jest wypowiedzenie się co do faktów przytoczonych w pozwie przez stronę powodową (czego strona pozwana zresztą nie uczyniła, poza ogólnikowym i lakonicznym stwierdzeniem, że zaprzecza wszystkim twierdzeniom strony powodowej). To do Sądu (a nie do strony) należy natomiast ocena, czy strona powodowa (lub strona pozwana) udowodniła (wykazała) swoje twierdzenia (zarzuty).

W ocenie Sądu strona powodowa wykazała okoliczności przytoczone w pozwie. Przedstawiła bowiem dokumentującą umowę sprzedaży fakturę VAT oraz potwierdzenia przelewów, z których wynikało, że strona pozwana spełniła wprawdzie swoje świadczenie (zapłaciła cenę sprzedaży), ale już po terminie płatności (i częściami). Trzeba przy tym podkreślić, że strona pozwana w żaden sposób nie zakwestionowała dokumentów dołączonych do odpowiedzi na sprzeciw (nie ustosunkowała się także w ogóle do treści odpowiedzi na sprzeciw). Tym samym Sąd, biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności niniejszej sprawy, uznał fakty przytoczone przez stronę powodową za przyznane (art. 230 k.p.c.).

Strony łączyła umowa sprzedaży. Do zawarcia umowy sprzedaży (art. 535 i następane k.c.) wymagane jest zobowiązanie się sprzedawcy wobec kupującego do przeniesienia własności rzeczy i wydania mu jej, przy jednoczesnym zobowiązaniu się kupującego do odbioru rzeczy i zapłaty ustalonej ceny. Do jej wykonania dochodzi poprzez realizację przyjętych przez strony zobowiązań. Jest to umowa wzajemna (w rozumieniu art. 487 §2 k.c.), co oznacza, że świadczenia stron stanowią swoje odpowiedniki. W braku odmiennego zastrzeżenia żadna ze stron nie może domagać się spełnienia świadczenia wzajemnego tak długo, jak długo sama nie spełni lub nie zabezpieczy spełnienia własnego świadczenia. Co do zasady świadczenia stron powinny zostać spełnione jednocześnie, jednakże strony mają możliwość modyfikacji w tym zakresie (art. 488 §1 k.c.), z czego w niniejszej sprawie skorzystały. Bezsporne było bowiem, że zgodnie z umową z dnia 1 sierpnia 2012 roku strona powodowa zobowiązała się spełnić swoje świadczenie wcześniej (wysyłka towaru nastąpiła w chwili zawarcia umowy), natomiast data spełnienia świadczenia wzajemnego (zapłaty ceny) przez stronę pozwaną przypadła później (w dniu 22 sierpnia 2012 roku).

Niezależnie od powyższego trzeba w tym miejscu przypomnieć, że właściwie poza sporem pozostawał fakt zawarcia przez strony umowy sprzedaży, wydania towaru objętego dołączoną do pozwu fakturą VAT oraz zapłaty ceny po terminie płatności (i częściami). Nawet gdyby zatem przyjąć (choć w ocenie Sądu nie było do tego podstaw), że w sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana co do zasady zakwestionowała notę odsetkową (jako dokument prywatny), to jednak na dalszym etapie postępowania (po otrzymaniu odpowiedzi na sprzeciw i na rozprawie) nie zaprzeczyła twierdzeniom strony powodowej o sprzedaży towarów wskazanych w dołączonej do pozwu fakturze VAT. Nie zakwestionowała także faktu dokonania zapłaty za zakupiony towar po terminie płatności, do tego w kilku częściach.

W tym miejscu należy także wskazać, że wbrew zarzutowi strony pozwanej zgłoszone przez stronę powodową w piśmie z dnia 30 października 2013 roku (na którego złożenie Sąd wyraził zgodę) twierdzenia i dowody nie były spóźnione w świetle art. 207 §6 k.p.c. Nie ulega bowiem wątpliwości, że strona pozwana dopiero w sprzeciwie od nakazu zapłaty zakwestionowała roszczenie strony powodowej (jeśli w ogóle można uznać, że to uczyniła, o czym wyżej). Tym samym strona powodowa miała możliwość zgłoszenia nowych twierdzeń i dowodów w odpowiedzi na sprzeciw strony pozwanej. Dlatego też w ocenie Sądu potrzeba powołania nowych twierdzeń i dowodów powstała dopiero po wniesieniu przez stronę pozwaną sprzeciwu od nakazu zapłaty.

Biorąc wszystkie powyższe okoliczności pod uwagę strona powodowa była uprawniona do naliczenia odsetek ustawowych od należności zapłaconych po terminie płatności (na podstawie prawidłowo wystawionej noty odsetkowej). Zgodnie bowiem z art. 481 §1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Ponadto zgodnie z art. 482 §1 k.c. od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy. Dlatego też odsetki ustawowe (w prawidłowo wyliczonej wysokości) należały się stronie powodowej od dnia wniesienia pozwu (zgodnie z żądaniem).

Sąd oddalił wniosek strony powodowej o dopuszczenie dowodu z ksiąg rachunkowych strony pozwanej (na okoliczność wykazania zaksięgowania i zapłacenia faktury VAT oraz zasadności i uznania roszczenia strony powodowej), ponieważ dowód ten nie był istotny dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. W ocenie Sądu ewentualne zaksięgowanie faktury VAT przez stronę pozwaną nie mogło dowieść zasadności roszczenia strony powodowej (a tym bardziej uznania roszczenia przez stronę pozwaną). Niezależnie od tego przeprowadzenie powyższego dowodu

było zbędne wobec niezaprzeczenia przez stronę pozwaną zawarcia umowy przez strony, jej wykonaniu przez stronę powodową oraz spełnieniu świadczenia po terminie płatności (a więc okolicznościom przytoczonym w pozwie oraz odpowiedzi na sprzeciw).

Sąd na podstawie art. 300 §1 k.p.c. pominął także wnioskowany przez stronę powodową dowód z przesłuchania stron, ponieważ strony, mimo wezwania, nie stawiły się na termin rozprawy w dniu 22 listopada 2013 roku, bez żadnego usprawiedliwienia.

Biorąc wszystkie powyższe okoliczności pod uwagę, skoro strona powodowa wykazała istnienie roszczenia wobec strony pozwanej, to powództwo w całości zasługiwało na uwzględnienie i dlatego na podstawie art. 535 k.c. w zw. z art. 481 k.c. i art. 482 k.c., a także łączącej strony umowy, orzeczono jak w punkcie I wyroku.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw. Mając na względzie wynik sprawy stronie powodowej należał się zwrot kosztów procesu, na które złożyły się: opłata sądowa od pozwu w kwocie 30 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 180 zł, ustalone zgodnie z §2 i §6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. nr 163, poz. 1349).